

MAN MET WAPEN EIST ZENDTIJD. JOURNAAL GAAT NIET DOOR.

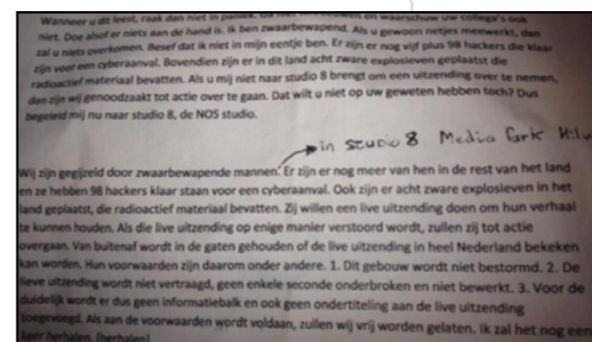
EEN TWITTERANALYSE

Dr. Lidwien van de Wijngaert

Vakgroep Media, Communicatie en Organisatie
Faculteit Behavioural, Management and Social sciences
eMail: L.vandeWijngaert@UTwente.nl

In opdracht van het programma Medialogica van omroep Human

Enschede, Mei 2015.

UNIVERSITEIT TWENTE.

ECHTE WERELD, MASSAMEDIA EN TWITTER

Op 29 januari drong een man onder bedreiging van een vuurwapen het NOS-gebouw in Hilversum binnen. De man eiste zendtijd in het NOS Achtuurjournaal en gijzelde een beveiligiger om dat voor elkaar te krijgen. De beveiligiger bracht hem echter naar een lege studio. Daar werd de man door de politie overmeesterd. Door deze gebeurtenissen werd het achtuurjournaal onderbroken (NOS, 2015). Tegelijk kwam op Twitter een stroom van berichten op gang.

In dit rapport wordt een analyse gemaakt van het berichtenverkeer op Twitter naar aanleiding van de gebeurtenissen in Hilversum en in de massamedia.

Op Twitter is gezocht naar één of meer van deze termen:

“media park” OR gebouw OR hilversum OR mediapark OR pand OR studio OR “acht uur” OR “nos journaal” OR achtuur OR journaal OR nos OR npo

in combinatie met één of meer van deze termen

afgelopen OR afloop OR beelden OR journalist OR journalisten OR persalarm OR personeel OR portier OR regie OR regiekamer OR schakeltechnicus OR brief OR briefje OR eisen OR hackers OR hackerscollectief OR radioactief OR explosieven OR cyberaanval OR live OR televisie OR zendtijd OR “binnen gedrongen” OR agenten OR arrestatie OR binnendrong OR gijzeling OR indringer OR gek OR man OR verward OR pijnacker OR tarik OR terrorist OR nepwapen OR pistool OR wapen OR nepvuurwapen OR gewapend OR gewapende OR bewapend OR bewapende OR “wie is de mol” OR widm OR wieisdemol

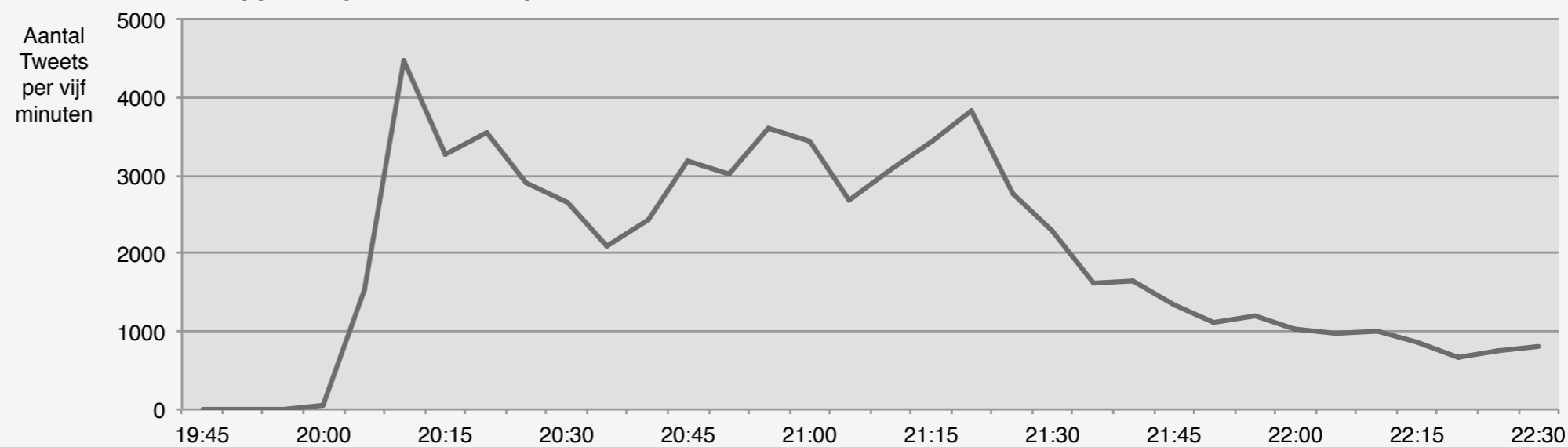
Tussen 26 januari en 4 februari wordt een kleine 95k berichten gevonden (waarvan 75.938 op de dag zelf). Deze berichten zijn gescraped met behulp van Coosto. In de dagen voor de 29e worden enkele honderden tweets gevonden. Dit kleine aantal ‘valse positieven’ wordt voor lief genomen.

UNIVERSITEIT TWENTE.

SLEUTELGEBEURTENISSEN IN DE ECHTE WERELD, MASSAMEDIA EN OP TWITTER

VERLOOP BERICHTENVERKEER OP TWITTER

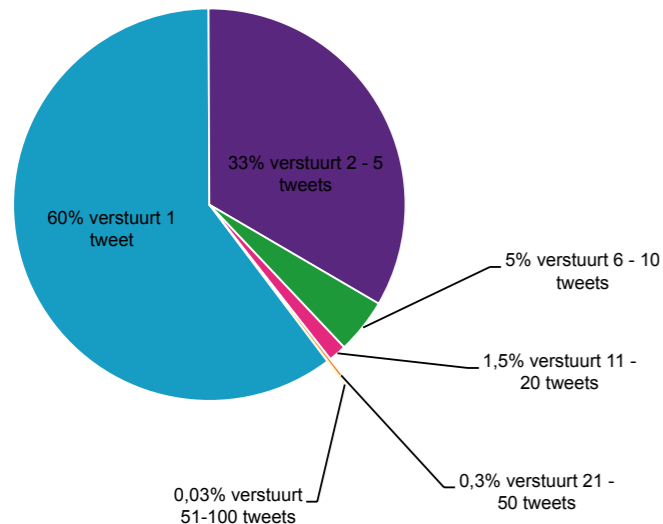
In de twee bovenstaande grafieken zijn de gebeurtenissen in de echte wereld, in de massamedia en op twitter tegen elkaar uitgezet.

Op deze en de volgende pagina's:

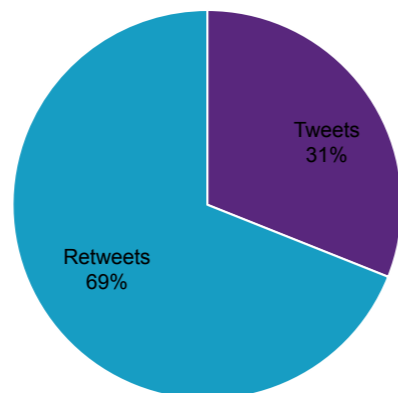
- Hoe verhoudt zich de stroom berichten op Twitter tot de gebeurtenissen in de echte wereld en in de massamedia?
- Welke accounts spelen een centrale rol in het berichtenverkeer?
- Welke berichten zijn het meest getweet en hoe is het verloop van de retweets?
- Welke woorden worden gedurende de avond het meest gebruikt?

TWEETS & MENTIONS

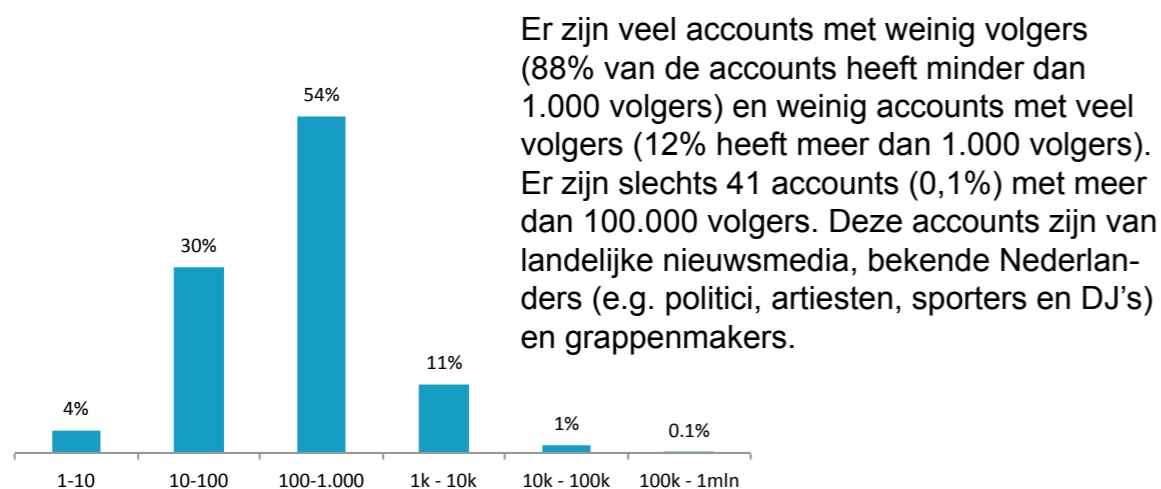
Tussen 19:45 en middernacht van 29 januari zijn 75.938 tweets verstuurd. De berichten zijn verstuurd door 35.360 verschillende auteurs. De meeste mensen (60%) sturen slechts 1 tweet (blauw). Een derde deel van de auteurs stuurt twee tot vijf berichten (paars) en 5% van de mensen stuurt zes tot tien berichten (groen). Maar een heel klein deel van de mensen stuurt relatief veel berichten: nog geen 2% van de mensen stuurt meer dan tien berichten

Het grootste deel (69% in blauw) van de berichten bevatte het woord "RT" wat duidt op een retweet. In 31% van de berichten (paars) komt geen "RT" voor in het bericht wat duidt op een origineel bericht of post.

Om iets te zeggen over het bereik van berichten kan worden gekeken naar het aantal volgers. Accounts met veel volgers hebben in potentie een groter bereik dan accounts met weinig volgers. Er zijn grote verschillen in het aantal volgers per account.

Er zijn veel accounts met weinig volgers (88% van de accounts heeft minder dan 1.000 volgers) en weinig accounts met veel volgers (12% heeft meer dan 1.000 volgers). Er zijn slechts 41 accounts (0,1%) met meer dan 100.000 volgers. Deze accounts zijn van landelijke nieuwsmedia, bekende Nederlanders (e.g. politici, artiesten, sporters en DJ's) en grappenmakers.

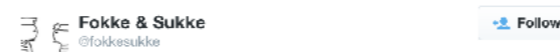
UNIVERSITEIT TWENTE.

De grafiek rechts bevat een overzicht van de accounts van mensen of organisaties die het meest zijn genoemd gedurende de avond door middel van een @Mention. Deze mentions geven aan dat een bron op de een of andere manier belangrijk wordt geacht of wordt gewaardeerd. De accounts zijn gesorteerd naar het aantal keer dat een account is genoemd door middel van een @Mention (blauw). Ook is het aantal berichten dat vanuit een account is gestuurd weergegeven (rood).

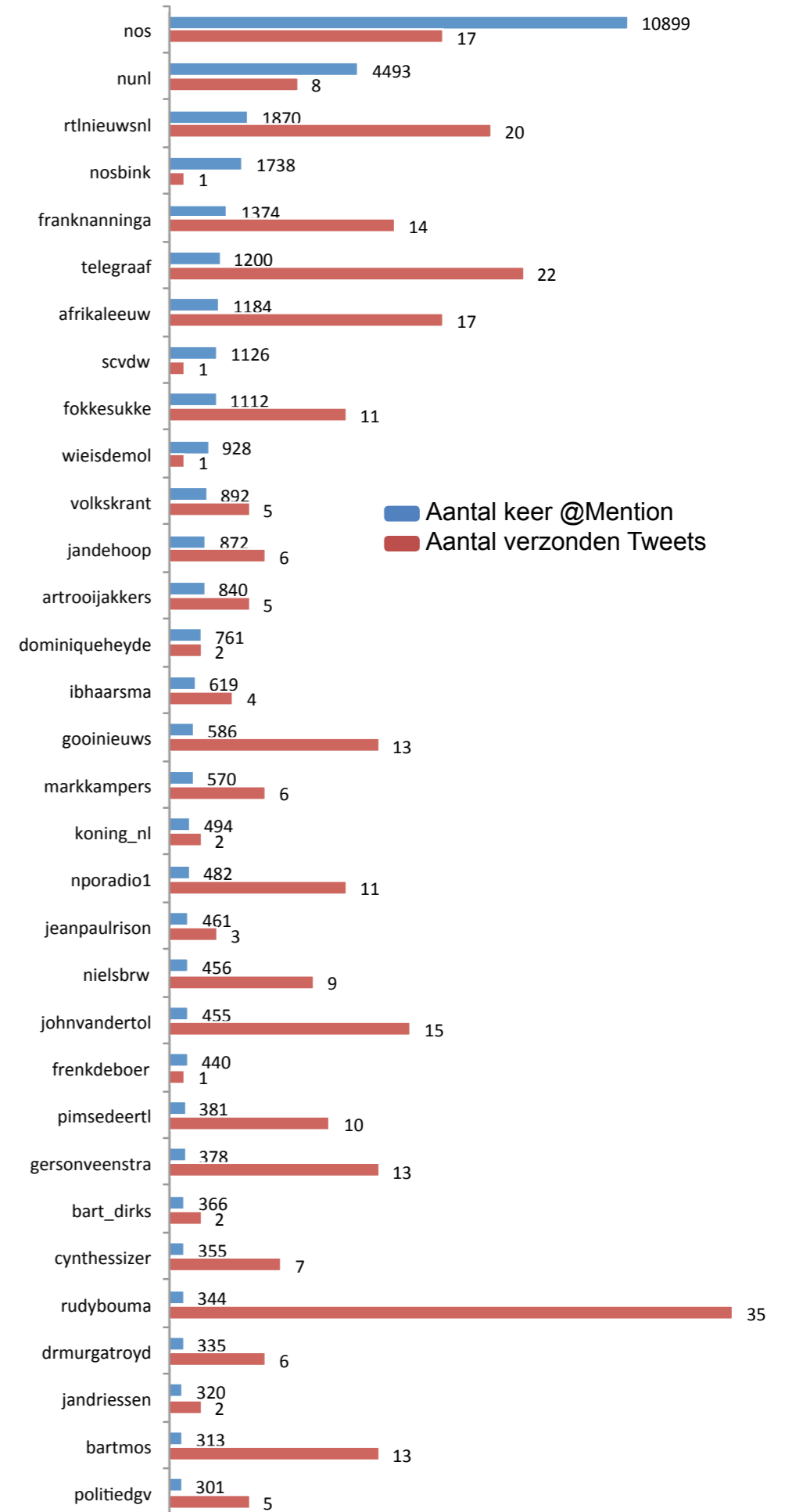
Logischerwijs is de NOS (337k volgers) de partij die veruit het vaakst is genoemd. Niet alleen brachten zij het nieuws, ook waren zij onderwerp van het gesprek. Zelf heeft de NOS 17 berichten gestuurd.

De overige auteurs zijn grofweg vier groepen te verdelen. De partijen die veel zijn genoemd of geretweet:

- Nieuwsmedia zoals NU.nl (797k volgers), RTL Nieuws (153k), Telegraaf (263k) en de Volkskrant (269k).
- Journalisten zoals Martijn Bink (NOSBink 4k), Frank Nanninga (0,6k) en Arthur de Leeuw (AfrikaLeeuw 4k), Art Rooijackers (47k) en Dominique van der Heijde (54k).
- Grappenmakers of commentatoren op het nieuws zoals Fokke en Sukke (52k)
- Wie is de Mol (102k) is een belangrijk thema omdat het programma direct na het journaal zou beginnen.
- Gewone twitteraars die het nieuws van commentaar voorzien.

Fokke & Sukke kijken nooit #nosjournaal . Ze hebben als hackers niet eens een TV. (Cartoon voor NEXT over #journaal)

RETWEETS

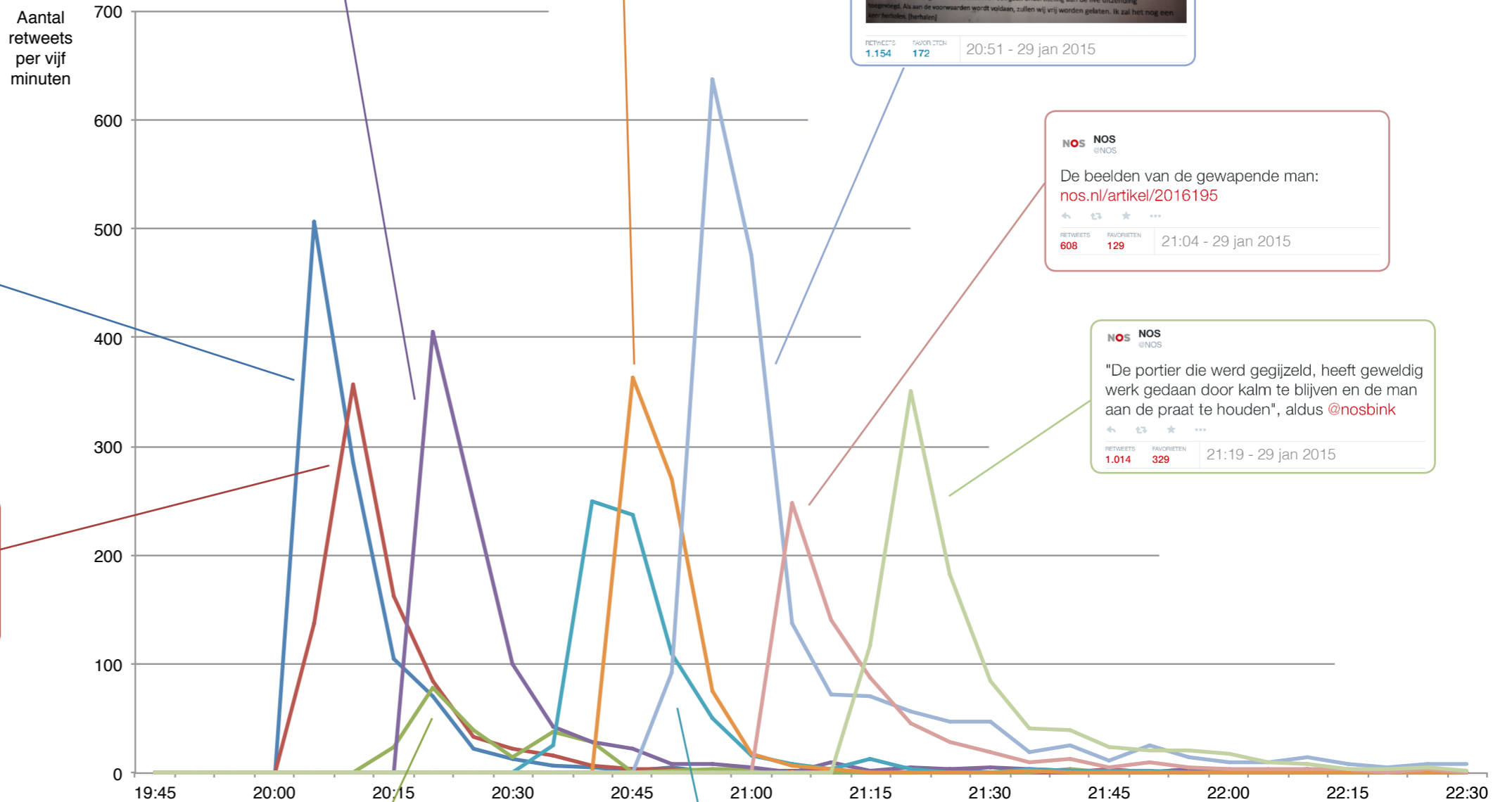
Op deze pagina zijn berichten die veel zijn geretweet uitgezet in de tijd. De grafiek toont de het aantal retweets per vijf minuten. De grafiek geeft daarmee inzicht in de levensduur van een bericht dat door veel mensen belangrijk wordt gevonden.

Het totaal aantal tweets in de grafiek kan verschillen van het aantal retweets in de originele tweet. De verklaring hiervoor is dat we kleine wijzigingen (zoals een toevoeging) in het bericht ook hebben geteld als een retweet.

Tegen negen uur is het meest geretweete bericht is een leesbare versie van de brief die de indringer bij zich had. Even daarvoor had een niet zo goed leesbare versie van het briefje al de ronde gedaan.

De grafiek laat zien dat de levensduur van een bericht tamelijk kort en eenvormig is. Voor alle berichten is de verdeling licht rechts scheef (een snelle initiële stijging, daarna dooft het aantal retweets in een iets trager tempo uit). In een periode van 20 minuten is het bericht kennelijk helemaal rond gezongen.

Ook valt op dat de retweets vrij gelijkmatig zijn verdeeld over de tijd. Elk kwartier is er wel een nieuwtje te melden. Alleen rond half negen is het even stil.

NU.nl @NU.nl
Gewapende man bij NOS pand is gepakt en afgevoerd: bit.ly/1ChLf0s
RETWEETS: 834 FAVORIETEN: 136 20:21 - 29 jan 2015

Dominique v.d. Heyde @DominiqueHeyde
Binnen enkele minuten extra journaal op npo1 beeld van kortstondige gijzeling bij nos-collega's in Hilversum. Met gelukkig goede afloop.
RETWEETS: 761 FAVORIETEN: 43 20:46 - 29 jan 2015

Arthur de Leeuw @Afrkaleeuw
Leesbaar exemplaar van de brief die gewapende man aan NOS personeel zou hebben gegeven...
RETWEETS: 1.154 FAVORIETEN: 172 20:51 - 29 jan 2015

NOS @NOS
De beelden van de gewapende man: nos.nl/artikel/2016195
RETWEETS: 608 FAVORIETEN: 129 21:04 - 29 jan 2015

NOS @NOS
"De portier die werd gegijzeld, heeft geweldig werk gedaan door kalm te blijven en de man aan de praat te houden", aldus @nosbink
RETWEETS: 1.014 FAVORIETEN: 329 21:19 - 29 jan 2015

NU.nl @NU.nl
'Man met pistool eist zendtijd tijdens NOS-journaal': [nu.nl/media/3982448/...](http://nu.nl/media/3982448/)
RETWEETS: 781 FAVORIETEN: 46

Guus Pennings @GuusPe
Zowel in NL als in België het journaal onderbroken na 'aanval' door man met pistool... #vrt #nos
RETWEETS: 136 FAVORIETEN: 10 20:18 - 29 jan 2015

Mark Telegraaf @MarkKampers
Dit is de brief die man met pistool aan personeel gaff!!! @telegraaf #NOS
RETWEETS: 256 FAVORIETEN: 27 20:38 - 29 jan 2015

CONCLUSIE

Het verhaal dat in de loop van de avond wordt verteld heeft veel meer dan 140 tekens. Het verhaal heeft een duidelijk begin, midden en einde. In de loop van een aantal uren ontvouwt zich het hele verhaal, compleet met 'happy end'.

Het doel van dit onderzoek was om inzicht te krijgen in de stroom van berichten die op Twitter op gang kwam naar aanleiding van een indringer bij het NOS journaal op 29 januari 2015.

Het eerste bericht wordt om 20:01 verzonden naar aanleiding van de verstoring van het NOS-journaal. Uit de tweet blijkt dat het nog niet duidelijk is wat er gaande is: *“Lol. Vanwege omstandigheden geen Journaal. Zit Rik te mollen achter de schermen? #npo1 #Nosjournaal #widm”*

Terwijl op televisie “Even geduld a.u.b.” staat volgt binnen vijf minuten een sterke stijging van het berichtenverkeer. Doordat berichten van nieuwsmedia en journalisten een relatief groot bereik hebben en door een groot aantal retweets van deze berichten verspreid het nieuws zich snel.

Om negen uur, nog voor de uitzending van de NOS is hervat is op sociale media al duidelijk dat de gewapende man is gepakt en dat er sprake is van een goede afloop. Zelfs het briefje dat de man bij zich had heeft de ronde al gedaan.

Sociale media kunnen dus zorgen voor een snelle verspreiding van het nieuws, ook als radio en televisie als kanaal wegvallen. Online nieuwsmedia, en journalisten (op persoonlijke titel) spelen een belangrijke rol in dat proces.

Opvallend is dat het verhaal zich als een avondvullende film aan het publiek ontvouwt. Steeds komen nieuwe berichten aan het licht zodat stukje bij beetje het verhaal wordt gevormd, compleet met ‘happy end’.

